

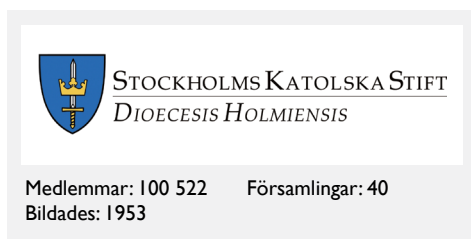
Romersk-katolska kyrkan i Sverige

Katolska kyrkan har ca 1,2 miljarder medlemmar i hela världen, i Sverige finns drygt 100 000 registrerade. Gudstjänst firas på omkring 130 orter i landet och det finns över 40 församlingar, en siffra som stiger år för år. En särskild grupp utgörs av ca 20 miljoner orientaliska katoliker, uppdelade på ett tjugotal olika riter främst i Mellanöstern. Dessa är kyrkor som på olika sätt tidigare stått utan kontakt med biskopen av Rom (påven) men som återknutit kontakten, erkänner påvens primat och godkänner de katolska koncilierna. De är katoliker, men inte romerska katoliker – de har egna riter och en annan kanon (lag). Samfundsnamnet Romersk-katolska kyrkan är därför missvisande. I Sverige finns sju av de orientaliska riterna representerade och de står formellt under den romerska biskopen men har en egen biskopsvikarie och egna nationella själasörjare.

Katolska kyrkan växte fram som den västliga grenen av kristendomen före delningen 1054. Biskopen av Rom förvaltar Petrusämbetet som tjänar den världsvida kyrkan.

I Sverige har det funnits kristna sedan 800-talet och kyrkan i det framväxande svenska riket en del av västkyrkan. Från mitten på 1100-talet var Sverige en egen romersk-katolsk kyrkoprovins med ärkebiskop i Uppsala. Efter reformationen var katolicismen förbjuden i landet och de sista katolska prästerna fördrevs i slutet på 1500-talet. Alla kloster stängdes och katoliker förföljdes i perioder fram till slutet av 1700-talet. Under andra halvan av 1900-talet, med dess stora flyktingströmmar från olika delar av världen, har kyrkan vuxit snabbt. Sverige fick återigen ett katolskt biskopssäte då Stockholm 1953 blev ett stift som omfattar hela landet.

I Sverige speglar kyrkan på församlingsnivå den världsvida kyrkan, med så mycket som ett 80-tal olika etniska grupper i större församlingar. Mångkulturens utmaningar är således mycket påtagliga i vårt stift, och för många är församlingens pastoralråd den första kontakten med svensk för-

eningsstruktur och kyrkkaffet mycket viktigt för byggandet av kontaktnät i det nya landet.

Den katolska tron bygger på Bibeln och traditionen, kyrkans lära genom två tusen år. Tron uttrycks genom till exempel gudstjänst, mission och diakoni och individens relation till Gud.

Katoliker tror att Gud har skapat hela universum, allt fysiskt och andligt. Detta strider inte mot vetenskapliga rön, utan kompletterar med vetskapen att det finns en mening. Varje människa är skapad till Guds avbild, och är önskad av Gud. Därför präglas katolsk lära av respekt för människolivets helighet och av de spänningar mellan rättigheter det innebär.

Katoliker tror på Gud som överflödande kärlek. Vi är givna fri vilja, för att fritt kunna säga ja till kärleken. Guds nåd behövs för frälsning men vi kan välja att inte ta emot den. Det innebär att vi har ansvar för oss själva, våra handlingar och varandra.

De troendes uppdrag är fyrfaldigt: koinonia, martyria, leitourgia och diakonia. Dessa är inte skilda, utan fyra aspekter av livet. Gemenskapen (koinonia) uttrycks i eukaristin och är mål och centrum i det liv som i sig är vittnesbörd (martyria) om Guds rike, gudstjänst (leitourgia) och tjänst (diakonia) åt mänskligheten. Konkret syns uppdraget i bön och gudstjänst, men också i omfattande social verksamhet. Många församlingar har grupper som besöker äldre eller fångna, driver öppna förskolor eller nattvandrare. En katolsk kyrka ska dygnet runt vara möjlig att besöka för den som behöver tröst, stöd eller skydd.